

Stanovisko Nejvyššího soudu ČSR ze dne 12.12.1972, sp. zn. Tpj 13/72-II

Číslo: 38/1973

Právní věta: Náčelník nápravně výchovného ústavu je stranou v řízení o podmíněném propuštění, jen když podal návrh na podmíněné propuštění odsouzeného. Toto jeho postavení strany v uvedeném řízení končí pravomocným rozhodnutím o podmíněném propuštění. V řízení o tom, zda se podmíněně propuštěný osvědčil nebo zda se vykoná zbytek trestu, nemá náčelník nápravně výchovného ústavu postavení strany.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 12.12.1972

Spisová značka: Tpj 13/72-II

Číslo rozhodnutí: 38

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Stanovisko

Hesla: Podmíněné propuštění

Předpisy: 140/1961 Sb. § 61 ods. 1 141/1961 Sb. § 12 ods. 5

§ 331 ods. 1

§ 332

§ 333 ods. 3

§ 62

§ 63 ods. 1 písm. b

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 38/1973 sb. rozh.

Náčelník nápravně výchovného ústavu je stranou v řízení o podmíněném propuštění, jen když podal návrh na podmíněné propuštění odsouzeného. Toto jeho postavení strany v uvedeném řízení končí pravomocným rozhodnutím o podmíněném propuštění.

V řízení o tom, zda se podmíněně propuštěný osvědčil nebo zda se vykoná zbytek trestu, nemá náčelník nápravně výchovného ústavu postavení strany.

(Stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu ČSR ze dne 12. prosince 1972 č. [Tpj 13/72-II.](#))

Podle § 12 odst. 5 tr. ř. se stranou rozumí kromě osoby, proti níž se vede trestní řízení a kromě zúčastněné osoby, poškozeného, prokurátora a společenského zástupce, též osoba, na jejíž návrh nebo žádost se řízení vede nebo která podala opravný prostředek.

Tato zásada platí i o náčelníku nápravně výchovného ústavu (dále jen náčelník NVÚ), neboť není výslovně jako strana v § 12 odst. 5 tr. ř. uveden. Náčelník NVÚ má tedy procesní postavení strany v trestním řízení pouze, pokud se řízení vede k jeho návrhu (popř. žádosti) nebo pokud podal opravný prostředek, k němuž je oprávněn.

Při podmíněném propuštění z trestu odnětí svobody je oprávněn podávat návrh na podmíněné propuštění (§ 331 odst. 1 tr. ř.) též náčelník nápravně výchovného ústavu, v němž se vykonává trest. Je proto v řízení o takovém návrhu stranou ve smyslu § 12 odst. 5 tr. ř. Z toho vyplývají tyto důsledky:

a/ náčelníka NVÚ nutno vyrozumět o veřejném zasedání, v němž bude projednáván jím podaný návrh na podmíněné propuštění (§ 233 odst. 1 tr. ř.); je pak oprávněn zúčastnit se veřejného zasedání a přednést při něm svůj návrh (§ 235 odst. 1 věta druhá tr. ř.) a podat konečný návrh (§ 235 odst. 3 tr. ř.);

b/ náčelník NVÚ je oprávněn podat stížnost proti usnesení o podmíněném propuštění (§ 333 odst. 3, 331 odst. 1 tr. ř.), k němuž dal svým návrhem podnět;

c/ nebyl-li náčelník NVÚ přítomen při vyhlášení usnesení, je třeba doručit mu jeho opis do vlastních rukou (§ 63 odst. 1 písm. b/ tr. ř.), tedy doporučeně v modré obálce s modrou doručenkou (§ 25 odst. 2 j. ř. pro okr. a kraj. soudy); 1) je mu třeba doručit rovněž i případné usnesení soudu II. stupně, a to postupem uvedeným v § 62 tr. ř. (v bílé obálce s bílou doručenkou).

Postavení náčelníka NVÚ, který podal návrh na podmíněné propuštění jako procesní strany, končí pravomocným rozhodnutím o podmíněném propuštění.

Pokud tedy náčelník NVÚ návrh na podmíněné propuštění nepodal, není stranou v řízení a nevztahují se na něj důsledky uvedené shora pod a) až c).

Jestliže náležitě zjištění stavu věci, zejména zjištění, zda byly splněny předpoklady podmíněného propuštění uvedené v § 61 odst. 1 tr. zák. vyžaduje výslech náčelníka NVÚ, předvolá jej soud k veřejnému zasedání (§ 233 odst. 1 věta první tr. ř.), a to nezávisle na tom, zda je stranou ve výše naznačeném smyslu. Je-li proto k veřejnému zasedání předvolán, ač je stranou, již se jako strana o veřejném zasedání zvláště nevyrozumívá (§ 233 odst. 1 věta druhá tr. ř.).

Vyžaduje-li náležitě objasnění věci výslech náčelníka NVÚ, vyslechne jej soud jako svědka, pokud ovšem není navrhovatelem (tedy stranou). Je-li navrhovatelem, může být slyšen jen jako strana, tj. podat soudu potřebnou informaci, což je pak nutno považovat za doplnění (vysvětlení) jím podaného návrhu na podmíněné propuštění. Jako svědek může být vyslechnut samozřejmě jiný pracovník NVÚ.

I když náčelník NVÚ v řízení o podmíněném propuštění není stranou, je přesto oprávněn být veřejnému zasedání přítomen, aniž by však měl při veřejném zasedání procesní oprávnění.

V řízení o tom, zda se podmíněně propuštěný osvědčil nebo zda se zbytek trestu vykoná (§ 332 tr. ř.), které se koná bez návrhu, nemá náčelník NVÚ postavení strany, a to ani tehdy, byl-li odsouzený podmíněně propuštěn v řízení podle § 331 tr. ř. konaném k jeho návrhu.

1) Od 1. 7. 1973 § 26 odst. 2 instrukce ministra spravedlnosti ČSR ze dne 5. 6. 1973, čj. 417/73-L, kterou se vydává jednací řád pro okresní a krajské soudy.